

**Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Malnavas koledža
Studiju kursa apraksts**

Studiju kursa nosaukums	Lauksaimnieciskās darbības analīze un plānošana
Studiju kursa nosaukums (angļu valodā)	An analysis and planning of the agriculture activity
Studiju programmas līmenis	Īsā cikla profesionālā augstākā izglītība
LKI līmenis	5
Kvalifikācijas līmenis	5
Kredītpunkti	5
Studiju kursa izstrādātājs	Mg.oec., lektore Evita Kļaviņa

Studiju kursa kalendārs

Studiju forma	Kopējais stundu skaits	Kontaktstundas			Patstāvīgā darba stundas	Kalendārs (semestris)
		kopā	no tām lekcijas	no tām praktiskās nodarbības un laborat. darbi		
Pilna laika studijas	130	56	34	30	74	4
Nepilna laika studijas	130	28	14	14	102	4

Prasības studiju kursa apguves uzsākšanai

Jābūt zināšanām ekonomikas pamatos un uzņēmējdarbībā jāprot strādāt ar datortehniku.

Studiju kursa mērķis

Veidot izpratni par lauksaimniecības uzņēmuma finanšu dokumentiem un mācēt plānot uzņēmuma ieņēmumus un izdevumus, lai sekmīgi orientētos finanšu pārskatos. Izprast peļņas un rentabilitātes jēdzienu būtību un nozīmi uzņēmējdarbībā. Attīstīt spēju sagatavot un analizēt datus par lauksaimniecības uzņēmumu un novērtēt un analizēt uzņēmuma darbības rādītājus.

Studiju kursa plāns un saturs

Nr. p. k.	Studiju kursa saturs	Kontaktstundu skaits un veids			
		Pilna laika studijas		Nepilna laika studijas	
		Lekcijas	Prakt.un laborat.d.	Lekcijas	Prakt.un laborat.d.
1.	Uzņēmējdarbības resursi un uzņēmuma funkcionēšana - Uzņēmējdarbības resursi. Uzņēmuma līdzekļi, to struktūra. Uzņēmuma līdzekļu avoti. Pamatlīdzekļu nolietojums. Apgrozāmo līdzekļu aprites īpatnība. Apgrozāmo līdzekļu īpatnības lauksaimniecībā. Uzņēmuma līdzekļu struktūras ietekme uz aprites ātrumu. Darba ražīguma un	4	4	2	

	darba intensitātes jēdziens un paaugstināšanas iespējas.				
2.	Uzņēmuma ieņēmumi, izmaksas un peļņa. -Produkcijas apjomu rādītāji un ieņēmumu veidi. Gatavās produkcijas un ieņēmumu saistība. Ieņēmumu struktūra un specializācija Uzņēmējdarbības izmaksu būtība. Izmaksu struktūra un novērtēšana Peļņa un rentabilitāte uzņēmējdarbībā.	6	6	2	2
3.	Lauksaimniecības uzņēmuma darbības un finanšu plānošana - Plānošanas organizācija uzņēmumā. Uzņēmuma produkcijas noieta, ražošanas, sagādes un finansēšanas plānošana un efektīva izmantošana. Uzņēmuma kapitāla plānošana. Starta kapitāla plānošana. Saimnieciskās darbības pārskati bilance, peļņas vai zaudējuma aprēķina un naudas plūsmas plānošana.	6	8	4	6
4.	Finanšu plāna būtība, tā sastādīšanas nepieciešamība un principi. Nepieciešamās informācijas iegūšana plāna izstrādāšanai. Finanšu plāna struktūra un galvenās sastāvdaļas. Finanšu resursu un to piesaiste un efektīva izmantošana.	4	2	2	
5.	Lauksaimniecības uzņēmuma saimnieciskā darbības analīze un novērtēšana – Statistikas analīzes metodes. Finanšu analīzes būtība, mērķis un principu raksturojums. Uzņēmuma ekonomiskā potenciāla rādītāji. Rādītāji, kas raksturo uzņēmuma saimniecisko darbību. Uzņēmuma darbības efektivitātes, finansiālā stāvokļa un konkurētspējas rādītāju analīze.	6	10	4	6

Studējošā patstāvīgais darbs

Nr.p.k	Patstāvīgā darba veids	Patstāvīgā darba uzdevumi
1.	Studēt mācību spēka norādīto literatūru un interneta resursus, lai izstrādātu patstāvīgo darbu par tēmu lauksaimniecības uzņēmuma līdzekļu avoti un to piesaistīšanas veidi.	Prezentācija – 10 – 15 slaidi
2.	Saimnieciskās darbības pārskati	Darba lapas aizpildīšana – pārskatu sagatavošana
3.	Lauksaimniecības uzņēmuma darbības ieņēmumu, izmaksu plānošana. Naudas aprīte.	Darba lapas aizpildīšana – naudas plūsma

4	Lauksaimniecības uzņēmuma saimnieciskā darbības analīze un novērtēšana	Analizēt uzņēmuma darbību izmantojot efektivitātes, finansiālā stāvokļa novērtēšanas rādītājus.
---	--	---

Studiju kursa metodes

Lekcijas, semināri, praktiskie darbi, kontroldarbi, prezentācijas, patstāvīgs darbs ar literatūru.

Prasības kursa apguvei

Students apmeklē lekcijas, piedalās semināros, praktiskajās nodarbībās. Kopīgo vērtējumu studiju kursa apguvei veido: 20% uzrakstīti 2 kontroldarbi; 20% patstāvīgā darba sagatavošana un prezentācija; 60 % rakstisks eksāmens kursa noslēgumā.

Noslēguma pārbaudījums

Eksāmens

Plānotie studiju rezultāti

Studiju programmas studiju rezultāti	Studiju kursa plānotie studiju rezultāti studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai (studējošais kursa noslēgumā zina, prot, spēj)	Studiju rezultātu pārbaudes forma
Zina lauksaimniecības nozaru resursus un izmantošanas īpatnības, ekonomikas likumsakarības un principus Prot atrast problēmas risinājumus, izmantojot nozares tehnoloģiju, precīzās lauksaimniecības metodes, uzņēmējdarbības, vadības prasmes, spēj sniegt konsultācijas Spēj pieņemt lēmumus ekonomiski izdevīgas lauksaimnieciskās produkcijas ražošanai un realizācijai, ievērojot nozarei un saimniekošanai saistošos normatīvos aktus, pārtikas un vides drošības prasības. Spēj profesionāli pilnveidoties, analizēt datus par uzņēmuma saimnieciskās un finanšu darbības rādītājiem, plānot izaugsmi un vadīt uz attīstību vērstus procesus	Zināšanas Zināt lauksaimniecība izmantojumos ražošanas un uzņēmējdarbības resursus un finanšu resursu piesaistes veidus un izmantošanas iespējas.	Testi
	Prasmes Prot izplānot produkcijas noietam, ražošanai, sagādei un finansēšanai nepieciešamos apjomos un izvirzīt priekšlikumus to efektīvai izmantošanai.	Semināri, praktiskie darbi
	Kompetences Spēj sagatavot, apkopot, analizēt datus par uzņēmuma saimniecisko darbību, novērtēt uzņēmējdarbības riskus. Spēj sniegt konsultācijas, izstrādāt plānus, pieņemt atbilstošus lēmumus, izdevīgai lauksaimnieciskās produkcijas ražošanai un realizācijai.	Kontroldarbi, praktiskie darbi

gan individuāli, gan komandā, sadarboties ar nozares speciālistiem		
--	--	--

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji, sasniegšanas pakāpes vērtēšana

Apguves līmenis	Balle	Skaidrojums
Ļoti augsts	10	Zināšanas, kas pārsniedz noslēguma darba prasības, liecina par patstāvīgiem pētījumiem, par problēmu dziļu izpratni
Ļoti augsts	9	Pilnā mērā atklāj jautājumu, uzrāda prasmi patstāvīgi spriest par jautājumā ietvertās problemātikas attīstību, pielietot iegūtās zināšanas praktiskajā analīzē
Augsts	8	Pilnā mērā atklāj jautājumu, taču reizēm trūkst dziļākas izpratnes un spējas zināšanas patstāvīgi piemērot jautājumā ietvertās problemātikas tālākās attīstības izvērtējumā
Augsts	7	Atklāj jautājuma būtību, taču vienlaikus konstatējami arī atsevišķi mazāk svarīgi trūkumi jautājuma pamatojumā
Vidējs	6	Atklāj jautājuma būtību, taču vienlaikus konstatējami kāda atsevišķa būtiska aspekta nepietiekoši dziļa izpratne
Vidējs	5	Visumā atklāj jautājuma būtību, kaut arī konstatējama nepietiekami dziļa izpratne problemātikā, neskaidrības personiskā viedokļa formulējumā
Vidējs	4	Kopumā apgūts kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu pamatkonceptu izpratne, ir ievērojamas grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā

Studiju kursa pamatliteratūra

1. Auziņa A., Dobeļe A., Mihejeva L., Upīte I. Praktiskums lauksaimnieciskajā komercdarbībā –KIF „Biznesa komplekss”, Rīga, 2000.
2. Mietule I., Jackaniča A. Uzņēmuma finanšu analīze. Teorija un praktiskā pielietošana. Rēzekne: Rēzeknes Augstskola, 82 lpp. 2013.
3. Muška A. Uzņēmējdarbības plānošana SIA KIF „Biznesa komplekss”, 2005.
4. Rurāne M. Uzņēmējdarbības organizācija un plānošana, Biznesa augstskola Turība SIA Rīga, 2002.
5. Saksonova S. Uzņēmuma darbības analīzes un apgrozāmā kapitāla vadīšanas aspekti: praktiski paņēmieni Tehinform Latvia, 2020,
6. Zvirbule-Bērziņa A, Mihejeva L., Auziņa A. Plānošanas un ražošanas procesa organizēšanas pamatprincipi, Biznesa augstskola Turība SIA Rīga 2004

Studiju kursa papildus literatūra

1. Diderihs H. Uzņēmuma ekonomika, zinātne, Rīga, 2000.
2. Kalve I., Apsegļot pārmaiņu vējus. Stratēģiskā un pārmaiņu vadība. Biznesa augstskola Turība SIA Rīga 2005.
3. Leibus I. Pašnodarbināto grāmatvedība un nodokļi. Rīga: Lietišķās informācijas dienests, 2016. 6. Rurāne M. Ražošanas menedžments Turības mācību centrs, Rīga, 2005.
4. Mucenieks, Kaspars. Veiksmīga uzņēmumu apvienošana un iegādes integrācijas noslēpums: monogrāfija: Drukātava. ,2022. - 207 lpp.

5. Muška A. Uzņēmējdarbības pamatkurss (2. izdevums) SIA KIF „Biznesa komplekss”, 2006.
6. Pauli G. Zilā ekonomika 3.0: zinātnes, inovāciju un uzņēmējdarbības apvienojums rada jaunu biznesa modeli, kas pārveido sabiedrību. Rīga: Zvaigzne ABC, 2018, 319 lpp.
7. Rurāne M. Finanšu menedžments. Rīga. RSEBA 2006.
8. Slavinska I. Uzņēmējdarbības plānošana un kontrole, Turība, Rīga, 2005.
9. Uzņēmējdarbības vide un tās attīstības aspekti . Autoru kolektīvs, Turība, Rīga, 2013.
10. Uzsākt biznesu. Autoru kolektīvs Rīga SIA Informatīvā biznesa centrs 2009.
11. Vedļa A. Ceļvedis uzņēmējdarbībā , Petrovskis un Ko, Rīga, 2002.
12. Zvirbule-Bērziņa A., Ražošanas menedžments, Biznesa augstskola Turība SIA Rīga 2006.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Centrālā statistikas pārvalde / Internets. – www.csb.gov.lv
2. Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs / Internets. – <https://www.llkc.lv>
3. Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija / Internets. – www.em.gov.lv
4. Latvijas Republikas Finanšu ministrija/ Internets. – <http://www.fm.gov.lv/> ;
5. Valsts ieņēmumu dienests/ Internets. – <https://www.vid.gov.lv> ;